

NAS KNJIZNI PROGRAM ZA LETO 1958

Z Vrednotami, Meddobjem in Jurčecvim romanom Ljubljanski triptih, kar vse izide do konca marca, smo zaključili knjižno delovanje v letu 1957. Dokazali smo z njim, da smo izdali vse, kar smo obljubljali, le da se je zaradi izrednih razmer okoli nas poslovno leto raztegnilo za pol leta, kar smo že svoj čas opozorili. S tem smo tudi prenesli naše poslovno leto v okvir koledarskega leta, kar bo marsikaj olajšalo, pa tudi naročniki so izrazili željo, da bi bilo knjižno leto skladno s koledarskim; zlasti je to veljalo za revijo in zbornik. Upajmo, da bomo v letu 1958 tudi točni, kajti večino del imamo že v celoti pred seboj, prve knjižne izdaje pa so že v tisku. Če ne bo kakšnih posebnih motenj zaradi razmer, o katerih ne odločamo mi, bomo letošnji knjižni program zaključili s koncem leta.

Letošnje knjige:

1. *Karl Mauser: JERČEVI GALJOTI*. Povest iz Podbrezja. Živahna povest z blejske okolice iz časa pred svetovno vojno, v kateri Mauser na svojski način, pa vendar brez vidne tendence prikazuje resnico, da spore med rodovi ne rešujejo sodnije, le ljubezen. To bo že trinajsto knjižno delo tega priljubljenega pisatelja.

2. *Milan Komar: ZEMLJA IN NEBO*. Pisatelj in esejist Milan Komar je profesor na visokošolskih zavodih v Buenos Airesu in je njegovo pero znano med Slovenci. V Vrednotah, Meddobju in drugod je objavil celo vrsto esejev, člankov in znanstvenih razprav zlasti s področja sodobne filozofije s posebnim ozirom na ideje, ki danes usmerjajo svet. V zaključnem zvezku Meddobja III - 5/6 podaja pisatelj nov način označevanja časa in idej v njem. Na podoben način bo v knjigi Zemlja in nebo podajal poglede na čas in njegovo vrednotenje.

3. *Mirko Kunčič: GORJANČEV PAVLEK*. Narodopisna povest za mladino. Mirko Kunčič, znani Kotičkov striček iz Slovenca, in pisatelj nešteti mladinskih povestí,

Pravijo, da se pisatelj, umetnik in pesnik ne smejo vmešavati v dnevne zadeve? Mi bi morali ostajati nekje zadaj in od daleč gledati na množico trpinov? Vsekakor se ne bi smeli dvigniti višje, kakor je bil visok križ. Mi moramo ostati tam, kjer je divjačina — saj dobro vemo, da je bil križ, na katerem je umrl Kristus, zelo nizek, ker so v tistih časih psi hodili lizat rane sužnjem, ki so bili križani.

Zaradi svoje vere in ne protinjej so se kristjani morali vedno vreči med množice, morali so biti tam, kjer je bila gneča največja. Korakali so z roko v roki in prodirali z njimi — proti volji, željam in strastem večine. Da, šli so proti toku — kdo bi mogel o tem dvomiti? Danes ni govorjenje o napredku nobena tajnost za nikogar. Toda pravi napredek je samo v smeru človekovem. Ni napredka, ako ne zajame dobre volje, ki ima svoj sedež v smeru. Napredek ni zgodovinska nujnost. V letu 1789 so ljudje gledali z neizmernimi nadami na revolucijo. Bili so tako navdušeni, da so zares izpili iz nje zadnjo kapljico krvi.

Mladi Saint Juste je zaklical, da Evropo zajema doba velike sreče. Danes vemo, da je ideja o sreči Evrope iluzija. Da bi zadostili načelom Machiavelija, odvažajo cele narode v izgnanstvo. Kdaj je bilo v ječah več nedolžnih ljudi?... Danes ne iščimo sreče v Evropi: po zlomu Nemčije v drugi svetovni vojni se plazi senca Machiavelija po dušah milijonov ljudi.

Postavljeni smo pred izbiro. Verujemo v človeka, ki se bo znal upreti zakonu uničevanja. Ne, človeški duh se ne bo zrušil v borbi z usodo. Ni res, da bi se moral človek učiti pri mravljah. Če se bo v zmedbi zavest ljubezni uveljavila samo za trenutek, le za malo časa, bo dovolj, da ljudje ne bodo verovali, da je zakon uničevanja končni cilj življenja."

François Mauriac:
Le Cahier noir

ZALOŽBA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Tretji letnik knjižnih izdaj zaključita

MEDDOBJE III, štev. 5-6

in

Ruda Jurčec:

LJUBLJANSKI TRIPTIH

Tiska se:

MEDDOBJE III — štev. 5/6

Ruda Jurčec
LJUBLJANSKI TRIPTIH

Karl Mauser
JERČEVI GALJOTI

Opozarjamo na oglas
na osmi strani!

doma in po svetu

— Koncem septembra so v Kranju ukinili poklicno gledališče. Vkljub vsem protestom ljubljanska vlada ni odobrila kreditov za obnovo gledališča. Igralci so morali oditi drugam iskat zaslužka.

— Tržaški radio ima Radijski oder, ki ga vodi prof. Jože Peterlin. V prvi polovici januarja je imel svojo 3000. oddajo. Julija 1957 je preteklo 11 let od prve oddaje in ima danes 40 članov. Praktično lahko izvede katerokoli radijsko igro. V decembru 1957 so oddajali zlasti naslednja dela: Gregorin, Kralj z neba; P. Calderon, Veliki oder sveta; F. Milčinski, Krpan mlajši; Dickens, Božično voščilo; Gheon, Božična skrivnost; Blumenthal—Kadlburg, Pri belem konjičku. Poleg tega so bile na sporedu dram. novele, med drugimi: J. Peterlin, V svitu zvezd; J. Stritar, Priletnega samca sveti večer; F. Jeza, Adamova skrivnost in V. Beličič: Hišica še stoji.

— Slovenski listi v Gorici in Trstu so s posebnimi članki in študijami proslavili šestdesetletnico pesnika Bršljanskega: prof. Milana Bekarja. V Mladiki je pisal o njem Jože Peterlin.

— Politbiro češke komunistične stranke je odredil, da se mora ustanoviti poseben urad, ki bo strogo cenzuriral vse, kar se tiska. Partija meni, da so po Stalinovi smrti pisatelji in pesniki zašli predaleč in da je cenzura nujna.

— Nenadoma je umrl pisatelj Vladimir Levstik. Pisateljsko se je udeleževal zlasti po prvi svetovni vojni in je napisal več romanov: Višnjeva repatica, Gadje gnezdo, Zapiski Tine Gramontove in Pravica kladiva. Vendar je bil predvsem prevajalec iz ruščine, francoščine in angleščine in je veljal za župančičem za najboljšega prevajalca. Zlasti mnogo je prevajal Dostojevskega.

— Francozi imajo literarno nagrado, ki nosi ime U. Vsako leto jo podelijo tistemu dramatik, čigar delo publika ni sprejela in je zato moralo z odra. Podelijo jo vedno v januarju. Letos je dobil nagrado dramatik Robert Mallet, čigar delo L'Equipage au complet je bilo predvajano samo tri večere na odru Comedie de Paris.

— Balet Françoise Sagan Un Rendez vous manqué je bil izvajan v Parizu. Kritike je delo odklonila, dasi je izvajalce pohvalila. Zlasti je presenetila mlada plesalka Noëlle Adam.

pesmi in dramatskih prizorov, je zopet prijel za pero in za našo založbo napisal novo mladinsko povest. Pisec povesti in iger iz triglavskega bajeslovnega sveta je zdaj na svojevrsten način povezal argentinskega slovenskega dečka s triglavskimi bajeslovnimi bitji, s slovenskim narodopisjem, na drugi strani pa slovenskega v domovini z argentinskim življenjem. Tako bo knjiga zanimiva za našo mladino tu, kakor za ono v domovini. Namenjena je mladini višjih ljudskih šol, tudi staršem, da jo posredujejo najmlajšim, ter bo zato seveda bogato ilustrirana. Ta izrazito mladinska povest bo na knjižnem trgu za Miklavža.

4. *Neva Rudolf: ČRTICE*. Lahko bi naslovili to zbirko nove slovenske pisateljice tudi Avstralske črtice, kajti pisane so v Avstraliji, kjer živi sedaj pisateljica, ki s to knjigo stopa prvič v slovensko knjižno javnost. Trst, s katerim je povezana pisateljica s svojimi starši in svojimi mladostnimi spomini, in Avstralija, kjer doživlja sedaj nov svet in nove ljudi, so prikazani v teh črticah na poetično-psihološki način, s pravo žensko čustvenostjo, ki pa nikakor ni osladna, ne sentimentalna, temveč odkriva v tihih besedah globoke psihološke probleme, ki jih življenje kot mimogrede gomili pred nami. Knjiga je bila nagrajena s tretjo nagrado pri božičnem razpisu nagrad Slovenske kulturne akcije.

5. *ZGODOVINSKI ZBORNIK*. Urednik *Marijan Marolt*. Peta knjiga Vrednot izide v letu 1959 in zato bo letos izšel znanstveni zbornik, določen izključno gradivu iz slovenske zgodovine, razpravam in spominom ter ocenam zgodovinskega domačega in tujega gradiva. Iz gradiva, ki je že v rokah, imenujemo izčrpno razpravo dr. B. Vošnjaka o Krfski deklaraciji, Fr. Erjavca o Avtonomistični izjavi l. 1921, rokopis p. Mavra Grebenca.

6. *MEDDOBJE*, urednika *Zorko Simčič* in *Ruda Jurčec*. Revija, ki je že dobila ime tako med nami v tujini, kakor tudi v domovini, v kolikor le pride tam komu v roke, ne potrebuje posebnega priporočila. Trije letniki so dovolj močen dokaz njene pomembnosti. Letos bo izšla v štirih zvezkih po 80 strani.

7. *GLAS, štirinajstdnevnik*. Izšlo bo 24 številčk lista ki povezuje delovanje Slov. kult. akcije in delo založbe in o vsem obvešča člane, prijatelje in naročnike.

To so redne izdaje knjižnega programa za leto 1958.

Napovedanih je tudi nekaj izrednih izdaj.

Kot izredna izdaja se pripravlja: Dante Alighieri — Božanska komedija: Pekel v prevodu dr. Tineta Debeljaka in je prevod že končan.

Danteja so prevajali sicer že Vraz, Koseski, Ušeničnik, Župančič, v celoti ga je prevedel msgr. dr. Debevec, ter je izhajal 20 let v Domu in svetu, nikdar pa ni izšel v knjižni obliki. Debeljak je posamezne speve svojega prevoda priobčeval v Slovenčevem koledarju, v Domu in svetu in v zadnjem Meddobju ter je o njegovem prevajanju pokojni prof. Darniani napisal laskavo sodbo.

Dante je svojo Komedijo pisal v emigraciji: zato je tudi emigracija še posebej poklicana, da se ustavlja ob njegovem geniju. Prevajanje Danteja v kakšen jezik velja za dokaz njegove pesniške zrelosti in kulturne višine. Slednji kulturni narod ima že po več prevodov: zakaj bi tudi naša emigracija ne imela svojega, zlasti še, ko ga ta hip tudi domovina še nima v knjižni izdaji? Mnenja smo, da bi končan in izdan v emigraciji pomenil veliko kulturno potrdilo emigracije. Pa tudi kot branje Dante v pesniško tekočem, nazornem in jasnem prevodu ni utrudljiv, temveč naravnost privlačujoč zlasti, kar se tiče Pekla. Kratek uvod in naj-

nujnejši stvarni komentar naj bralcu pomagajo do polnega užitka te večno pomembne umetnine, katere poznanje je nujno za slednjega izobraženca.

—0—

Te knjižne izdaje razpisuje za letošnje leto Slovenska kulturna akcija. Dala je tokrat povdarek na leposlovno pripovedno branje: tri dela, ki so jih napisali pisatelji emigracije v Argentini, Ameriki in Avstraliji, so dokaz emigracijskega kulturnega "univerzalizma", saj obsegamo vse kontinente ter potrdilo, da S.K.A. nikakor ni vase zaprta "klika", kakor so to nekateri mislili. Prevod Danteja naj predstavlja *pesništvo*. Revija *Meddobje* je veren dokaz ustvarjanja na liniji svetovne konstelacije duha, mladinska knjiga pa naj pritegne v naše izdaje mladinsko snov in v naš krog bralcev mladino. Filozofske oznake naj pokažejo problematiko našega časa in našo orientacijo v njem. Zgodovinski zbornik pa bo segel v našo zgodovino z dokumentacijskimi razlagami naše preteklosti, s katero smo še vedno narodnostno in duhovno v zvezi, razlagamo jo in živimo iz nje.

Mislamo, da bomo z načrtom letošnjih knjig ustregli svojim članom in naročnikom, zlasti še, ker kljub povišanju izdajateljskih stroškov in manjvrednosti denarja *nismo povišali dosedanje naročnine*.

TRETJI LETNIK MEDDOBJA ZAKLJUČEN

Tiskanja novega zvezka revije *Meddobje*, ki obsega štev. 5 in 6, se bliža koncu. Če ne bo tehničnih težav, bodo naročniki in čitatelji imeli revijo v prvih dneh marca že v rokah. Iz vsebine podajamo pregled gradiva:

Esej Ignacija *Lenčka* nosi naslov "Fragmenti o napuhu"; pesnik *Rafko Vodeb* objavlja tri pesmi iz zbirke "Sibila iz Kume" in pesem "Materi za pogreb"; pisatelj *Vinko Beličič* je prispeval dve črtici "Mala sestrična Joan" in "Plemič in njegov opredel"; esejist *Milan Komar* je napisal "Razmišljanja ob razgovorih" in s tem podal okvir in zasnovo knjige *Zemlja in nebo*, ki bo letos izšla v rednem programu S.K.A.; pesnica *Milena Šoukal* objavlja "štiri pesmi"; ob jubileju *F. M. Dostojevskega* je doma pisal o velikem ruskem mislecu *Bratko Kreft* in je ob njegovih fragmentih napisal *Pavel Krajnc* esej "F. M. Dostojevski", kjer pojasnjuje in zavrača nekatere zmotne trditve ljubljanskega pisca. Pesnik *Tine Debeljak* je prevedel iz Dantejeve Božanske komedije prvi del *Pekel*. Iz velike pesnitve objavlja *Peti spev*. Pesnitvi dodaja prevajalec tudi komentar in pripombe. *Marijan Willemart* zaključuje z objavo dveh dejanj svojo dramo "Zadnji krajec".

Zaglavje "Čas na tribuni" objavlja v anketi 1957 dva prispevka in sicer *Vladimirja Kosa* in *Draga Lavrenčiča* ter pismo uredniku, ki ga je napisal *Karel Rakovec*. Pod zaglavjem "Črta in prostor" je *Marijan Marolt* ocenil *Franceta Steleta* esej o arhitekturi *Josipa Plečnika*: *Napori*.

Kritiko nadaljuje revija pod zaglavjem "Gledališče", kjer je *France Papež* objavil poročilo o *Branka Rozmana* drami "Roka za steno".

Zvezek zaključuje "Kronika", kjer so podana poročila o razglasu in izidu knjižnega natečaja Slov. kult. akcije, spomini na arh. *Plečnika*, O *Koledarju* - Zborniku *Svobodne Slovenije* in drugo. Zaključuje s pregledom kulturnih večerov Slov. kult. akcije.

Cena zvezku v Argentini: 30.— pesov.

— *Gabriel Marcel*, najuglednejši francoski gledališki kritik, meni, da je bila glavna značilnost dramske sezone v letu 1957: pomanjkanje naraščaja se nadaljuje in starejši igralci ne najdejo naslednikov. Poleg tega je bilo zelo značilno, da so bili v pretekli dramski sezoni romanopisci tisti, ki so dali na oder najboljše dela, dočim so dramatik razočarali.

— Avstrijsko časopisje je slavilo 65. rojstni dan pisatelja *Josefa Perkoniga*. Rodil se je na *Koroškem*, oče je bil *Slovenec*, mati pa *Nemka*. Pisatelj zna dobro slovensko in je prevedel mnogo del iz slovenščine v nemščino, med temi tudi več *Cankarjevih*. Živi ob *Vrbskem jezeru* in še vedno mnogo piše.

— Celovski pevski zbor *Madrigalchor* je na svojem koncertu izvajal tudi več skladb slovenskega skladatelja *Jakoba Gallusa*.

— Jezuitska družba je ponudila znanemu francoskemu režiserju *Clouzotu*, da bi izdelal velik film o življenju *lurške Bernardke*. Film bi bil posnet po romanu, ki ga je napisal sodobni francoski pisatelj *Michel de Saint Pierre*.

— Ruski literarni tednik *Literarnaja Gazeta* očita ruskim skladateljem, da so zelo leni. Navadno napišejo samo melodije, skladbo pa morajo izdelati njihovi učenci. List navaja nekega skladatelja, da je za radio naročeno skladbo kar zažvižgal v telefon, nakar so morali ostalo sami sestaviti.

— Doktorski izpit iz filozofije je na univerzi v *Torontu* napravil g. *Mirko Renner*. Za temo je izbral: *Človek v miselnosti Elizabete Langgasser*.

— Francoski filmski kritik *Craensol* meni, da je bil najboljši filmski režiser v letu 1957 *Fellini*, avtor filma *Strada*. Po umetniški vrednosti njegova dela zelo presega ostalo svetovno produkcijo. Isti kritik meni, da se nemški film ne more izviti iz težav, pač pa je zelo napredoval ameriški film in je umetniška vrednost nekaterih hollywoodskih filmov presenetljiva.

— V prvi polovici aprila bo orkester gledališča *Colon* v *Buenos Airesu* izvajal *Beethovno* Deveto simfonijo. Dirigiral bo znani dirigent in komponist *Castro*, tenorski vloga pa bo samo za ta večer prišel z *Dunaja* pet naš rojak *Anton Dermota*.

— Slovenski duhovniki v papeškem zavodu *Russicum* so spet zdali zbornik *Krajstvo božje*. Za stoletnico ustanovitve bratovščine sv. *Cirila* in *Metoda* so ga izdali prvič in je vzbudil splošno pozornost, letos pa je še pestrejši in bogatejši po vsebini.

obrazi in obzorja

ČETRTA KNJIGA VREDNOT

Z nekoliko zamudo, ki je pri tolikšnem sporedu, kot ga zajema III. letnik publikacij SKA, ob vseh tukajšnjih gospodarskih motnjah razumljiva in opravičljiva, zlasti še, ker je precej krajša, kot pri večini argentinskih založb ki ostajajo s svojimi napovedmi dosti dalj časa na dolgu, je izšla te dni četrta knjiga Vrednot in prehitela celo še dve drugi izdaji SKA. Knjiga obsega 120 strani in častno nadaljuje vrsto dosedanjih zbornikov tega imena. Kot prejšnji dve knjigi in deloma že prve tri zvezke prvega letnika je tudi 4. knjigo uredil Ruda Jurčec.

Zbornik obsega pet razprav: eno iz vzhodnega bogoslovja, dve iz novejših slovenske kulturne zgodovine, dve iz novejših in najsodobnejših socioloških problematike. Dve razpravi, ki pa zavzemata več kot dobro polovico celotnega obsega v knjigi, sta bili že predmet kulturnih večerov v Buenos Airesu in sta ob takšnih priložnostih tudi že doživeli nekaj kritike ali vsaj kritičnih pripomb, ki so bile avtorjema morda dobrodošle ob končni redakciji tekstov v olajšanje branja in študija še širšemu krogu interesentov, bralcem Vrednot.

S prihodom dr. Pavla Krajnika v Buenos Aires se je tukajšnja družba znanstvenih delavcev pomembno obogatila. Pri SKA smo ga poslušali kot temeljito podkovanega predavatelja in tudi debaterja; slovenska bogoslovna fakulteta pridobi z njim že v prihodnjem semestru profesorja za vzhodno bogoslovje, s čemer bo znova ustrezno enemu izmed namenov slovenske teologije (gl. lansko razpravo pok. dr. Odarja v Vrednotah!) in tudi njegova uvodna razprava v letošnjih Vrednotah: *Svoboda mesa* pri M. M. Tarejevu je posvečena vzhodnemu bogoslovju, v prvi vrsti moralnemu, pa tudi dogmatiki in bibličistiki. Pač iz istih razlogov, iz katerih odklanja katoliški nauk posamezne trditve Tarejeva, se je moral ruski moralist tudi že zagovarjati pred pristojnim forumom svoje cerkve. Ob očitnih zmotah pa vsebujejo njegovi nazori toliko lepot in resnic, da je Tarejev gotovo vreden študija na katoliški strani, zlasti pri teologih, ki se pečajo z vzhodnimi bogoslovnimi vprašanji. Kljub vsem Grivčevim prizadevanjem v Ljubljani je kazno, da nam bo šele tujina vzgojila na tem polju več teoretikov in praktikov.

Dr. Vinka Brumna, v tem zborniku daljša razprava *Krekovo delo v letih 1900 - 1907* je nadaljevanje njegove lanske, ki je obsegala za isto razdobje samo Krekovo politično delo. Letos obravnava pisec najprej Kreka pri socialnem in gospodarskem delu. Pri tem opisuje najprej delavske organizacije, posebej de-

lavsko stavbno društvo in nato ostalo delo za združeniš. Pod poglavjem "Krek pri izobraževanju in sorodnem delu" je najprej nisti Slovenska krščanska socialna zveza, sledijo posebej naslovi njegovih pisanj, njegov boj za treznost, potem ostalo izobraževalno delo. IV. poglavje štejeemo lansko politično za prvo, čega Krekovo duhovniško in slovstveno delo ter njegovo zasebno življenje, potem kazaški "Sič" in njegovo "počitni" delovanje. Metodično bi bilo nemogoče ali vsaj za bravca do neupeljivosti težavno spraviti vse to sicer kratkotrajno delovanje sedmih, pa ših let v eno samo biografsko naštevilo, kar bi posamezne "snovi" preveč mešalo. Tako pa spoznavamo obni Brumnovi razporeditvi Kreka zake plati, obenem pa tudi ugotavljamo logično zvezo, ki jo je Krek postavil vsaj začetni postavim med stano in političnimi, zlasti pa med delatimi in splošno izobraževalnimi organizacijami. Prav za naše razmere podaja je souvrščanje znanstvenega (matematičnega) študija in napredka kosvetarstvom. Pri tem je gotovo več vzpodbudno — bolj med vsticami kazano — ogromno študiranje znanstvene literature, iz katere je črpal Krekobno svojega področnega dela mednarodno. Prav to proučevanje znanstvenih pripomočkov nam najbolj kaže, da je Krek do skrajnosti izrabil svoj dan, da je moral zato še mlad biti v smrt.

Dr. Ivan Ahčin je po Kreku in Ušeničniku gotovo največji sociolog. Kar ga loči od svetov drugih pogledov, je objektivnost, da ni površen, nagel v sodbah, tem prenenagljen. Ušeničniku sledi precizno filozofsko točnostjo, Kreku pa logično dedukcijo, z izpeljavo norm in praktično uporabo. V svojih socialnih razlaganjih je tudi veliki Krek rad gibal v bodočnost. Ahčin se je v tem zbiranju Vrednot posvetil tej temi je razločno vprašanje: kako more človek živeti v krščanski socialni družbi? Vrednoti odgovorja: "Prehiteti. Pisec je ob obilici gradiva prekratko obpravljal, postavlja vprašanje, postavim ubogega na določeno prav takošna vprašanja more rešiti? Pa nakazal ta problem, ki ni toliko teoretiški kot praktičen, tudi Ahčin.

Drugi članek iz sociološkega področja je sestavek dr. Mikočiča: *Sodobna razvojna nauka*. Pisec je razgledan in je

med novimi sodelavci v znanstvenem kadru Slov. kult. akcije. Razčlenjuje zgodovinski razvoj nauk o družboslovju v starih časih pa do rojstva prave sociologije. Obravnava idejne smernice v sociologiji in posamezne struje precizno označuje. Vsak količjak zahtevnejši socialni delavec med nami si bo moral to zgodovinsko in idejno razčlenitev sociologije dobro zapomniti.

Tine Debeljak ni samo naš veliki pesnik, ampak tudi literarni znanstvenik, posebno literarni zgodovinar. Doma je prav sistematično zbiral literarne rokopisne zapuščine leposlovnih umetnikov in tudi ni zamudil nobene priložnosti za publiciranje teh zapuščin. Postalo je očito, da je dr. Debeljak najvarnejši varuh takšnih zapuščin, ki bodo pod njegovim varstvom gotovo nekoč na svetlo prišle. Česar niso zmogli vsaj približni sodobniki v slučaju *Antona Žaklja — rodoljuba Ledinskega*, da bi ga — nerodnega — priobčili, to je opravil Debeljak, ko je bil deležen zaupanja zadnjih varuhov zapuščine in je vsaj del te zapuščine rešil iz domovine. Kar je sicer komunistični režim nad njegovimi zbirkami teh zapuščin zagrešil, še do danes ni ugotovljeno; vemo le, da jih domači slavisti še niso znanstveno obdelali.

Dr. Debeljak jih poziva, naj vsaj v Žakljevem slučaju storijo svojo dolžnost, da obdelajo še ostalo zapuščino in ugotovijo v Evropi morebitne vplive ali prevode, za kar v južni Ameriki ni gradiva. Potrdijo ali spremenijo naj njegove hipoteze, ki jih je postavil že z rešenjem in tu objavljenim gradivom in bi jih mogli na tem mestu kratko označiti tako: Žakelj je bil pesnik umetnik, med Prešernom prej ter Levstikom (in Jenkom) pozneje najpomembnejši in po kakovosti ni zaostajal za Svetličičem. Bil je zelo razgledan v nemškem in italijanskem pesništvu, še bolj v slovanskem (poljskem, češkem, ruskem, slovaškem) in je dobro poznal pa cenil Prešerna in — Vraza. Vraza ne samo kot Ilira, ampak tudi kot pesnika. In tu se loti pisec aktualnega problema besednega "posnaženja" besedila teh ilirskih in sodobnih jim pesnikov, ki odkriva sedanjikom vse večje umetniške kvalitete tedanjih stihotvorcev, prav v Žaklju pa najde Debeljak eno prvih uveljavitev razpoloženskega impresionizma (Stimmung) v slovenskem slovstvu.

Urednik revije — v tem primeru "Vrednot" — v zamejstvu nima samo naloge zbiranja prispevkov, korespondence z avtorji in urejanja z njimi. Ima še vse polno tehničnih opravkov, menda podobno kot pred sto leti Janežič. Ne moremo mu oponašati drugega, kot nekaj malenkostnih tiskovnih napak, brez katerih izseljenska knjiga ne bi bila izseljenska.

MARIJAN MAROLT

Revija *Mladika*, ki izhaja v Gorici, je objavila pod naslovom "Moderni utripi" kritiko Zorka Simčiča knjige *Človek na obeh straneh stene*, ki jo je napisal Rafko Vodeb. Za uvod je podan v obliki motta pogled na sodobno slovstvo in se zaključuje s stavkom: "Nekje daleč utriplje argentinska Slovenija v novi, moderni prozi Zorka Simčiča in v razmišljajoči pesmi Franceta Papeža." O knjigi Zorka Simčiča pravi med drugim:

"Od študentske povesti "Prebujenje", ki jo je nekaj več kot dvajsetletni Simčič izdal med vojno v Ljubljani, do tega *Človeka*, ki je izšel več kot deset let pozneje v Buenos Airesu, je dolga pot. S prvencem je takrat zbudil zanimanje, s *Človekom* pa je razbil začarani krog povojnega partizanskega in domobranskega pisateljskega kramljanja, ki se vedno po ni knjige in revije, liste in lističe; napisal je delo, ki daleč presega raven slovenske literarne province in ki bi poleg Kocbekovega "Strahu in poguma" edino utegnili zanimati mednarodno leposlovno javnost.

Vendar Simčiču ne gre za zgodbo. Zunanje do gajanje mu je le pretveza, snov, ogródje, da more na zaznavno razumljiv način posredovati notranji svet svojih ljudi, grebsti globlje za motivi, znaki, vzroki in usodo drobnih dejanj, razvozlati skrivnost usod, ko more ena sama beseda ali pogled sprožiti kamenček, ki postane plaz. Simčič ne pripoveduje, ne modruje, ne opisuje, ampak projicira notranje doživljanje na troje platen...

Vsa tega, ki mu je pri srcu slovensko pisanje, bo presenetila in razveselila dovršenost Simčičeve pisateljske tehnike. Pri nas je namreč še vedno preveč v časti pisateljsko ljubitelstvo in šušmarstvo. Naši pisatelji premalo beró; zato je njihovo pisanje zastarelo, površno, slab posnetek preživelih vzorov iz mladih let. Dokaz za Simčičevo tehnično znanje je izvirna zgradba novele, polna prepletov, stopnjevanja, premolkov in povzemkov; še bolj pa res izreden čut za pravo mero in za disciplino lastnih čustev. Zna obmolkniti, ko mu pride pod pero ganljiva beseda, ki bi vzbudila v nekaterih bralcih potok solza, a bi uničila estetsko razmerje; pove le toliko, kolikor je potrebno v tem trenutku, za to podoba ali dejanje; na eni strani se strogo drži umetniške neprizadetosti, odmaknjenosti, na drugi strani pa dopiavlja v sebi usodo svojih junakov in jim pusti lastno življenje (prepričan sem, da je na koncu marsikatera oseba drugačna, kakor si jo je v začetku zamislil); odtod logična utemeljenost in neprestana notranja napetost, ki traja od prve do zadnje strani (in še čez) in ki je že sama na sebi znak velikega umetnika.

Izvirna je tudi Človekova problematika, ker načena mnogo vprašanj, ki jih drugi slovenski pisatelji ne znajo ali ne smejo obravnavati; glavni junak je zelo povprečni izobraženec, slabič, a ne slab človek, ki nosi v sebi kopico narodnih značilnosti (občutek hlapčevske manjvrednosti in zato kmečko bahavstvo, nevezanost, miroljubnost, čustvenost in vrtanje vase) in osebnih kompleksov, ki so plod samotne, žalostne mladosti (v znamenju očetove obupane krute utesjenosti... in napačne verske vzgoje ob očetovem zgledu...) Kot sem že omenil, je zunanje dogajanje postranskega pomena; ves poudarek je v notranjem duševnem prepletanju, ki ga spoznamo iz dejanj in dogodkov postavljenih v naše okolje in naš čas. Simčič svojega Človeka ne sodi, ne razpravlja o pravilnosti njegovih idej in odločitev, ampak enostavno projicira njegovo notranjost, vzroke in učinke njegovih dejanj; vse drugo je bralčeva stvar. Morda bo kdo proglašal katarzo v klasičnem pomenu, spet druge bi utegnili motiti nekateri prizori in nekatere izjave junakov. Vendar taki pomisleki niso upravičeni: delo ni pisano za otroke; mnenje, da mora biti umetnina "vzgojna", je danes nevdržno celo za večerniško pisanje; katarza v klasičnem pomenu ni bistveni del umetnine; politično vrednotenje umetnine je nesmiselno. Pri vsem se mora umetnik držati le enega pravila: da zla

ANKETA TRŽAŠKEGA LISTA

Tržaški tednik *Novi list* je razpisal anketo o najboljši knjigi v letu 1957. Pisateljem, ki žive v Trstu je zastavil vprašanje:

1. Katera knjiga, ki je izšla lani, se vam zdi najboljša?
2. Če bi vi izbirali, katero delo iz povojne slovenske književnosti bi predlagali za prevod v tuje jezike?

Povabilu so se do 16. januarja odzvali naslednji pisatelji: Martin Jevnikar, Alojz Rebula, Josip Tavčar in Boris Pahor.

Martin JEVNIKAR pravi:

1. Človek na obeh straneh stene Zorka Simčiča, ker je roman napisan v modernem duhu in slogu, ker globoko zajema problematiko sodobnega slovenskega izobraženca, zlasti v tujini in ker je objektivno podan.

2. Ne bi predlagal nobenega dela, ker nobeno delo ne predstavlja v celoti sodobnega slovenskega življenja.

Alojz REBULA navaja, da je bil izredno doživetje zanj Kocbekov Pariški dnevnik in je po njegovem to najimenitnejše, kar je bilo napisano v letu 1957. Osebo bi med najboljšo prozo postavil odlomke iz Simčičevega Človeka na obeh straneh stene.

Za prevod iz slovenske povojne literature bi predlagal Kocbekovo *Tovarišijo*.

Josip TAVČAR, avtor nove drame *Prihodujo nedeljo*, meni:

1. Najboljša knjiga v letošnji sezoni? Morda Simčičeva *Človek na obeh straneh stene*.
2. Najboljša povojna knjiga je zanj Na kmetih Ivana Potrča.

nikoli ne zamenja z dobrim. Tega pa Simčiču gotovo ni mogoče očitati.

Avtorju je uspelo vdihniti tej tako določeni osebi veliko splošno veljavnost: Človek je slovenski slehernik, je mlajši brat Lepe Vide, Desetega brata in Martina Kačurja; malo manj romantičen, bolj filozofski, človek z našimi sodobnimi vprašanji, da bi vsak videl v njem samega sebe; obenem pa presegla meje domačijstva in raste na raven vsečloveške tragike in veličine, slabosti in lepote; zato je prav, da je ostal brez imena: Človek. Tako smo dobili iz begunskega okolja, ki že samo po sebi lahko zabrede v najhujši kampanilizem, morda najmanj provincialno delo po vojni.

Marsikaj bi bilo še povedati: o dobri psihološki analizi in zrelem poznanju človeka; o jeziku, ki je lep... o lepoti otroških spominov... o dobrotni ironiji, ki po svoje izraža ljubezen do človeka... Poleg tega je človek delo, o katerem se bo še veliko pisalo...

Slovenski kulturni akciji, ki je sprejela Človeka med svoje redne knjige, gre priznanje in zahvala, posebno če pomislimo, da je kulturno delo za ljudi iz njenega kroga dostikrat kratko in malo junaška žrtev.

V tej zvezi dobi knjiga še posebno vrednost, ki gotovo ne bo ušla mlademu pisateljskemu rodu okoli Mladike; v Človeku bo našel marsikateri odgovor, zgled, pobudo in tisto globino, ki jo mladina danes kljub nasprotnemu videzu zavestno išče.

DVA POLJAKA VSTOPATA V SVETOVNO KNJIŽEVNOST

Velik uspeh pri občinstvu in kritiki sta v zadnjem času dosegla *Czesław Miłosz* in *Sergiusz Piasecki*. Prvi (r. 1913) je iz poljsko-litavskih obmejnih krajev. V predvojni Poljski se je uveljavil kot lirik in prevajalec Baudelaireja, Shakespeara, Whitmana in Eliota. Po 1945 je bil kulturni atašé v Washingtonu in Parizu, pa je že l. 1950 stopil med emigrante. Kot tak je zbudil veliko pozornost z zbirko esejev "Zapeljano mišljenje" — o položaju izobraženstva v komunistični državi, o zapeljevanju in skušnjavah, ki jih mislečemu človeku pripravlja sklenjeni sistem dialektike in sile, ponujajoč mu z nekimi pogoji rešitev pred vsemi dvomi in negotovostmi. Lani je izšla "Iška dolina" — čudovito popisani mladostni spomini: gozdovi, jezera, živali, ljudje. Knjiga je izšla še v Franciji, Ameriki, na Angleškem in v Nemčiji.

Piasecki (r. 1899) je v zaporu popisal svoje divje življenje tihotapca na poljsko-ruski meji po prvi svetovni vojni ("Ljubljenec Velike medvedke"). Kritiko je naravnost porazila brezobzirna, neposredna iskrenost v izpovedovanju surove resničnosti; barbarska slika človeka pod zaveso kulture. — Delo je izšlo prvič v Italiji, še med vojno. V kratkem je doživelo 11 izdaj in prevode v skoro vse evropske jezike.

Opj za izobražence. Raymond Aron je ob Marxov "opj za ljudstvo" postavil zaključke svoje preiskave zlasti francosko levičarsko inteligenco. Zanj je opij moderni mit, podprt s fino pleteno dialektiko, da obstaja vsesplošno, tostransko zdravilo za vse socialno zlo in trpljenje (— osebnega trpljenja ta mit ne priznava —) in da se zgodovina, pojmovana v razosebljenem smislu, z nujnostjo pomika v ta odredišni položaj. Izobraženci podlegajo slasti zanikanja in uničevanja sveta, ki so v njem zrasli. Po večini bi podpisali Malrauxovo mnenje: "Temeljno dostojanstvo mišljenja obstaja v obtožbi življenja. Onečasujoče je vsako mišljenje, ki pritrdilno sprejema svet kot celoto in kot tako razume kaj drugega kot upanje". Dejstvo je, da ljudje, zlasti izobraženci, radi in dolgo verjamejo, da voditelj ali vodstvo, ki se ne ustavlja pred prelivanjem krvi, zahteva te žrtve le zaradi najvišjih človeških ciljev, katerih je popolnoma gotovo.

Vklenjeno gledališče (Od revolucijskega teatra do socialističnega realizma). Nekdanji gledališki kritik v vzhodnem Berlinu Jürgen Rühle je napisal solidno dokumentirano delo o usodi umetnostne revolucije,

ki je komunističnemu gledališču po prvi vojni prinesla svetovno slavo, in o tragediji umetnikov, ki so jo izvedli, pa potem skoro brez izjeme postali žrtve rdečega režima (Piscator, Brecht; Gorki, Meyerhold, Felsenstein, Obrazov, Stanislavski, Tairov, Vahtangov). V svojem zadnjem javnem govoru je veliki režiser Meyerhold dejal: "V prostorih, kjer je včasih kipelo samo vedno se obnavljajoče umetniško življenje; kjer so umetniki iskali, poskušali, se motili in našli nova pota za inscenacijo — po teh prostorih danes ne najdeš več drugega kot morečo, dobro hotečo, a brezupno povprečnost in porazno pomanjkanje nadarjenosti." Naslednjega dne so Meyerholda aretirali in izginil je za vedno v prisilnem taborišču.

Rühle pripoveduje v živahnih poglavjih, kako so se veliki umetniki znašli v komunističnem teatru; označuje njihove stvaritve in pridobitve in poročja, kako je rastoča razpoka med idejo in stvarnostjo povzročala umetnostne krize in človeške žalostje. V ozadju te razburljive gledališke dobe je vedno razločnejši surovi in pošastni mehanizem komunistične kulturne politike.

Katorgan. — Bernharda Roederja "razprava o modernem suženjstvu" prikazuje v prvem delu "figure in položaje": grozotna dejstva iz sovjetskih koncentracijskih taborišč, skozi katera je šel avtor; drugi del, "Perspektive", pa razlaga možnosti in pota sovjetske politike in zanimivo analizira razvoj po Stalinovi smrti. Pisec je mnenja, da je zašla Sovjetska zveza v tak pritisk (v svoji vztrajnosti), da mora težiti po razorožitvi in varnosti in zanju tudi nekaj plačati. Ako trči sovjetski radikalizem na trdno fronto Zapada, je konec njegovih zvijač.

Knjiga se ne zadovoljuje z golim poročanjem, temveč išče družbenih in političnih ozadij. Roederja zanima neizogibno izobličanje človeka, pa tudi njegovo veličastno samouveljavljanje v najbolj absurdnih okoliščinah.

OB POEZIJI FRANCETA PAPEŽA

Martin Jevnikar je v goriški reviji Mladika napisal kritiko pesniške zbirke *Osnovno govorjenje* Franceta Papeža, ki jo je izdala Slovenska kulturna akcija. Pisec pravi:

V Buenos Airesu je izšla prva zbirka pesmi Franceta Papeža pod naslovom *Osnovno govorjenje*. Pesnika doslej slovenska javnost še ni dosti poznala, ker je razmeroma mlad in ker se je oglašal največ v argentinskih slovenskih revijah pod različnimi psevdonimi.

... Zbirka ima nenavaden nič pesniški naslov, prav tako je nevsakdanja tudi vsebina pesmi. O naslovu pravi pesnik sam, da mu gre v pesmih za "govorjenje o naših osnovah, o našem bistvu, o sami eksistenci tu, kjer smo in kako smo." S temi besedami pa je tudi že nakazana vsebina pesmi, ki jih je v zbirki 25 in so razvrščene v treh skupinah z naslovi: Stvari, Ljudje, Čas. Papeževe pesmi niso izraz trenutnega doživljanja in občutja, kakor smo vajeni pri drugih pesnikih, ampak so misli o bistvu življenja. To je neke vrste filozofija, pisana na pesniški način. Nekateri misli so jasne in preproste, druge filozofske in odmaknjene, mnoge so nekatke domislice, ki jih je treba po večkrat prebrati. Pesniku je vse samo "uvod" in "priprava" za "veliki, končni nemir." Življenje in svet sta uvod, kjer je važno mirno pričakovanje in pridobivanje tega kar rešuje v poltemi, medtem ko vse drugo odhaja v praznino in nič. Drugič mu je življenje "petje in razumevanje, zdaj in prej, upor in stalno vračanje — eno samo veliko ponavljanje in začetek."

Zbirka izzveni nekam hladno in večini bralcev ne bo ugajala. Predaleč je od naše dosedanje predstave o pesmi. Morda se ji bomo sčasoma privadili kakor sodobni umetnosti.

Pesmi so dobro zgrajene, brez kitic in rim, v nekaki pesniški prozi. Zbirka je bogatu ilustrirana, toda ilustracije nimajo s pesmimi druge skupnosti od te, da so pognale iz istega osnovnega razpoloženja pesmi.

kronika

— Tržaški radio je povabil pred mikrofon pisatelja Vinka Beličiča, da pove kaj o svojem delu in načrtih. Avtor zbirke črtic "Dokler je dan", je povedal med drugim: "Vloga pisatelja je po mojem iskati resnico življenja za njega videzom. To resnico mora umetnik povedati pogumno in zvesto... Zadnji dve leti sem res pisal roman in tudi napisal dolg pripovedni tekst, priznam pa, da nisem uspel... Iz svojega romana... sem tri poglavja predelal v tri samostojne črtice in jih sprejel v zbirko Dokler je dan."

— Dirigent Drago Marijan Šijanec je v poletni sezoni dirigiral v tukajšnjem Colónu več predstav. Tako je v soboto dne 15. februarja dirigiral večer baleta in med drugim tudi Stravinskega balet Petruško.

— Za prvega dirigenta (titular) simfoničnega orkestra mesta Buenos Aires (Orquesta Simfónica de la Ciudad de Buenos Aires) je bil imenovan Drago M. Šijanec. — Žirijski profsorskega zbora Visoke umetnostne šole v La Plati (Escuela Superior de Bellas Artes de la Universidad de Buenos Aires) je izvolila za rednega profesorja Draga M. Šijanca. — Lepo čestitamo!

odmevi

Dr. Bogumil Vošnjak, publicist in znani slovenski javni delavec, ki živi sedaj v Združenih državah, je po prejemu knjige "Na božji dlan" poslal avtorju pismo, v katerem pravi med drugim:

"...to je najlepši dar, ki sem ga mogel prejeti. Verjemite mi, da sem celo noč neprenehoma čital Vaš roman, nisem ga mogel položiti iz rok. To se mi je zgodilo samo s Hemingwayem... Nepozabno mi ostane, kako ste popisali borbo v prleških vinogradih... In toliko čiste rodoljubja je v teh ljudeh, ki se tam borijo ne samo za Jugoslavijo, ampak tudi za biti ali ne biti... Gotovo poznate Bartscha "Das deutsche Leid". Pri Vas bi se moral ta mož učiti, kako se opisujejo naše gorice..."

Martin Jevnikar, literarni teoretik in kritik, je v goriški "Mladiki" (štev. 8 - oktober) objavil poročilo o Meddobju. Med drugim pravi:

Leposlovna in znanstvena revija Slovenske kulturne akcije iz Buenos Airesa v Argentini je revija Meddobje. Po vojni je odšlo več tisoč slovenskih izseljencev, izobraženih in preprostih ljudi v Argentino. Kmalu so se gospodarsko in kulturno znašli in prevzeli vodstvo med zamejskimi Slovenci. Ustanovili so Slovensko kulturno akcijo, da bi kulturno povezali Slovence, ki so raztreseni po vsem svetu, in jih obvarovali narodne smrti. Začeli so izdajati knjige, revije, časopis in zbornike. Tudi na Tržaško in Goriško prihajajo njene izdaje in zaradi svoje kvalitete vzbujajo zanimanje.

Meddobje je reprezentančna revija, okrog katere so se združili najboljši pesniki, pisatelji, znanstveniki in umetniki, ki živijo izven matične države. Revija izhaja štirikrat na leto in od leta 1954 dalje jo urejujeta Zorko Simčič in Ruda Jurčec. Urednika sta ji dala stalno notranjo ureditev, ki se je obdržala do danes. V prvem delu se vrste leposlovni in znanstveni prispevki, v poglavju "Čas na tribuni" so razmišljanja o raznih sodobnih vprašanjih, "Črke, besede, misli" prinašajo eseje o dnevnih slovenskih in svetovnih literarnih pojavih, zadnja poglavja so posvečena umetnosti, gledališču, glasbi, novim knjigam in kroniki. Vsaka številka je bogato opremljena s posnetki del slovenskih umetnikov v zamejstvu.

...Vsi prispevki so na višini, mnogim se pozna, da je avtorje že oplodila tujina, da se je njihovo obzorje razširilo, podajanje pa poglobilo. Znanstvenikov in kritikov se je oglasila cela vrsta, da je tudi na tem torišču revija razgibana in aktualna... Meddobje je danes najbolj razgibana, razgledana in umetniško poglobljena slovenska revija.

ZALOŽBA SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

PRIPOROČAMO

publikacije tretjega letnika

FRANCE BALANTIČ

Poezije

Zorko Simčič

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE

Novela

France Papež

OSNOVNO GOVORJENJE

Poezije

Stanko Kociper

NA BOŽJI DLANI

Roman

VREDNOTE

Četrta knjiga razprav

V VABILO ZA NAROCBO

JERČEVI GALJOTI

Karl Mauser

Pisatelj Karel Mauser ima solidno ime v slovenski sodobni književnosti. Svoj kos slovenske zemlje zna prikazati z iskrenostjo in ljubeznijo.

ZEMLJA IN NEBO

Milan Komar

Eseji in razprave Milana Komarja so vedno dogodek v naši publicistiki. Knjiga Zemlja in nebo bo gotovo aktualna novost na našem knjižnem trgu.

GORJANCEV PAVLEK

Mirko Kunčič

Mladini manjka branje. Ime mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča je že v domovini zaslovelo. Bil je avtor, ki ga je mladina cenila. Otrokom v zamejstvu bo njegova knjiga najlepši dar, staršem pa zadoščenje in veselje.

CR TICE

Neva Rudolf

Mlada slovenska pisateljica nastopa s tem delom pot med občinstvo. Pri božičnem natečaju SKA je žirija njene črtice nagradila.

ZGODOVINSKI ZBORNİK

Zgodovinski odsek SKA prevzema s tem Zbornikom nalogo, da v uredništvu Marijana Marolta objavi zbirko razprav svojih članov in sodelavcev.

MEDDOBJE

Četrtni letnik

Uredita Zorko Simčič in Ruda Jurčec

Revija SKA je v prvih treh letnikih opravila pomembno nalogo in je v revijah in listih kritika njeno delo z velikim priznanjem ocenila.

GLAS

Slovenske kulturne akcije

List bo izhajal dvakrat na mesec in bo še naprej obveščal o delu SKA, založbe in prinašal kratke zapiske o kulturnem delu doma in po svetu.

Vse knjige bodo izšle tudi vezane ali v platno ali v karton.

V A Ž N O :

Naročnina na celoletna izdajanja je dvojna. Ena za vplačila pred 1. majem in druga za kasnejša. Zakaj?

Ker se v Argentini cene tisku stalno dvigajo in bi si radi vsaj papir zagotovili in nabavili po sedanjih cenah, moremo nuditi lansko nespremenjeno naročnino na ta naša letošnja izdaja le tistim, ki naročnino v celoti vplačajo naprej, in sicer vsaj do konca aprila. Za kasnejša vplačila smo primorani določiti 20 % višjo naročnino. Prosimo vse naročnike, da tako v našem kot v lastnem interesu vplačajo naročnino čim prej, za kar jim bomo iskreno hvaležni!

Lanska in torej tudi letošnja naročnina pa je ta:

ARGENTINA: broširano 260 pesov, v platno oz. karton vez. 300 pesov. JUŽNA AMERIKA: broš. 300 pesov, v platno oz. karton vez. 340 pesov. ITALIJA: broširano 5.800 Lir, v platno oz. karton vez. 6.500 Lir. AVSTRIJA: broširano 260 šilingov, v platno oz. karton vez. 300 šil. FRANCIJA: broširano 4.200 frankov, v platno oz. karton vez. 5.000 fr.. USA in KANADA: broširano 16 dol., v platno oz. karton vez. 18 dol. ANGLIJA, AVSTRALIJA: broš. 6 funtov, v platno oz. kart. vez. 7 funtov.

Cene posameznim izdanjem bodo objavljene sproti.

Člani Slovenske Kulturne Akcije imajo pravico do 20 % popusta. Vplačila na naslov: Lenček Ladislav, Cochabamba 1467, Buenos Aires.

Knjižna založba Slovenske kulturne akcije:

Alvarado 350, Ramos Mejía, Buenos Aires, Argentina